

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta 03.03.2021 § 40

§ 40

Suomenkielisen opetuksen tulosityksikön vuoden 2021 käyttösuunnitelman hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Penttinen Tero
Penttinen Jukka
Latva-Äijö Annika
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Suomenkielisen opetustoimen johtaja Toivonen Kaisu M SUKO

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta hyväksyy suomenkielisen opetuksen tulosityksikön käyttösuunnitelman vuodelle 2021. Suomenkielisen opetuksen tulosityksikölle varataan mahdollisuus tehdä teknisiä tarkennuksia.

Käsittely

Puheenjohtaja Niemisen, Wallsin, Hellströmin, Kajavan ja Suntion kannattamana teki seuraavan lisämäärärahaesityksen kaupunginhallitukselle:

”Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta toteaa, että vallitsevassa maailmanlaajuisessa koronapandemiatilanteessa, jossa opetustoimen on kurottava umpeen mittavaa oppimisen vajetta, ei ole mahdollista kohdistaa sopeutustoimia opetukseen. Koronapandemian aiheuttamat haasteet, oppivelvollisuuden maksuttomuus ja tilakustannusten nousu pakottavat kohdistamaan säästötoimia suoraan opetukseen. Lautakunta esittää lisätalousarviota opetustoimeen: suomenkieliseen perusopetukseen 2,9 milj. euroa sekä lukiokoulutukseen 700 000 euroa. Mikäli etäopetus jatkuu ja sen seurauksena syntyy säästöjä muun muassa kouluruokailusta, siivouksesta sekä kuljetuksista, lautakunta edellyttää, että syntyneet säästöt kohdistetaan täysimääräisesti vuoden 2021 aikana oppilashuollollisiin palveluihin. Lisäksi lautakunta esittää 600 000 euroa kakkosluokkalaisten iltapäiväkerhotoimintaan. Vastoin lautakunnan syksyllä 2020 käsittelemää talousarviota, kakkosluokkalaisten iltapäiväkerhotoiminta rajattiin ulos talousarviosta. Iltapäiväkerhotoiminnan mahdollistaminen on tärkeää pienten koululaisten turvallisen iltapäivän varmistamiseksi ja vanhemmille työssäkäynnin helpottamiseksi. Muilta osin lautakunta hyväksyy suomenkielisen opetuksen tulosityksikön käyttösuunnitelman vuodelle 2021. Suomenkielisen opetuksen tulosityksikölle varataan mahdollisuus tehdä teknisiä tarkennuksia.”

Walls teki seuraavan muutosesityksen:

”Lautakunta toivoo, että oppilaiden oikeus koulukuljetuksiin turvataan nykyisenkaltaisena ja kuljetusten turvallisuus voidaan taata.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Esittelijä jätti eriävän mielipiteen lautakunnan esittämän lisämäärärahan osalta.

Puheenjohtaja totesi Wallsin ehdotuksen raukeavan kannattamattomana.

Walls jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina ilmoitti seuraavaa:

”Vastustan suomenkielisen opetuksen tulosityksikön vuoden 2021 käyttötalouteen esitettyjä 0,35 miljoonan euron leikkauksia koulukuljetusten osalta. Pidän erittäin huolestuttavana kehityksenä sitä, että jo nyt kaikkein heikoimmassa asemassa olevilta, mm. erityisen tuen piirissä lapsilta ja nuorilta, aiotaan mahdollisesti karsia ja leikata koulukuljetuksia. Hyvin monet kehitysvammaiset ja/tai neurokirjon lapset ja nuoret eivät koko elinaikanaan selviä tai tule selviytymään itsenäisesti liikkumisessaan kotoa kouluun, harrastuksiin saatikka mihinkään muualle. Jo nyt ollaan koulukuljetuksissa tehty niin paljon säästöjä ja tehostuksia, mikä näkyy vahvinta tukea tarvitsevien lasten ja nuorten kuljettajien jatkuvana vaihtumisena, kuljetusten ylivuottilanteina (lähitaksi yms.), mikä uhkaa jo lasten ja nuorten terveyttä ja turvallisuutta, kun autot ovat aivan viimeistä paikkaa myöten täynnä, usein jopa lapset istuvat osin erittäin tiiviisti, eivätkä aina mahdu kunnolla autoon. Lapset ja nuoret ovat myös kertoneet kokevansa turvattomuutta jatkuvista kuljettajien ja kaluston vaihtumisesta. Koulukuljetuksista on säästetty jo kaikki vuodet eikä sieltä voi enää säästää yhtään mitään, vaarantamatta lasten ja nuorten turvallisuutta ja koronatilanteessa myös terveyttä”.

Päätös

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta totesi, että vallitsevassa maailmanlaajuisessa koronapandemiatilanteessa, jossa opetustoimen on kurottava umpeen mittavaa oppimisen vajetta, ei ole mahdollista kohdistaa sopeutustoimia opetukseen. Koronapandemian aiheuttamat haasteet, oppivelvollisuuden maksuttomuus ja tilakustannusten nousu pakottavat kohdistamaan säästötoimia suoraan opetukseen.

Lautakunta esitti lisätalousarviota opetustoimeen: suomenkieliseen perusopetukseen 2,9 milj. euroa sekä lukiokoulutukseen 700 000 euroa. Mikäli etäopetus jatkuu ja sen seurauksena syntyy säästöjä muun muassa kouluruokailusta, siivouksesta sekä kuljetuksista, lautakunta edellyttää, että syntyneet säästöt kohdistetaan täysimääräisesti vuoden 2021 aikana oppilashuollollisiin palveluihin.

Lisäksi lautakunta esitti 600 000 euroa kakkosluokkalaisten iltapäiväkerhotoimintaan. Vastoin lautakunnan syksyllä 2020 käsittelemää talousarviota, kakkosluokkalaisten iltapäiväkerhotoiminta rajattiin ulos talousarviosta. Iltapäiväkerhotoiminnan mahdollistaminen on tärkeää pienten koululaisten turvallisen iltapäivän varmistamiseksi ja vanhemmille työssäkäynnin helpottamiseksi.

Muilta osin lautakunta hyväksyi suomenkielisen opetuksen tulosityksikön käyttösuunnitelman vuodelle 2021. Suomenkielisen opetuksen tulosityksikölle varataan mahdollisuus tehdä teknisiä tarkennuksia.

Esittelijä jätti eriävän mielipiteen lautakunnan esittämän lisämäärärahan osalta.

Walls jätti eriävän mielipiteen.

Selostus

Kaupunginvaltuusto päätti 3.12.2020 vuoden 2021 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2022-2023. Talousarvio ja suunnitelma toteuttaa Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus ja sopeutusohjelman tavoitetasoja, linjauksia ja toimenpiteitä.

Talousarvio on laadittu käyttösuunnitelmatasoisena. Käyttösuunnitelmaan on tehty talousarvioneuvottelujen neuvottelusopimuksen mukaiset muutokset, joilla on kohdistettu tuloyksiköille osa säästöistä, jotka liittyvät matkustus-, majoitus-, ravitsemus ja seminaarikustannusten vähentämiseen.

Talousarvion sitovuutta ja seurantaan sekä noudattamista koskevien ohjeiden mukaan lautakuntien sekä toimialan ja tuloyksiköiden johtajien on huolehdittava, että tulostavoitteet toteutetaan määrärahojen puitteissa eikä muutoksia talousarvioon tarvita. Tämän toteuttamiseksi käyttösuunnitelmia on tarvittaessa tarkistettava.

Mahdollisista valtuustoon nähden sitovien määrärahojen, tuloarvioiden tai tavoitteiden tarkistustarpeista on ilmoitettava konsernihallinnon rahoitus ja talous -yksikölle heti kun poikkeamia havaitaan.

Talousarviovuoden aikana tarvittavat osamäärärahojen siirrot tehtävältaualle toiselle (kolminumerotaso) on vietävä lautakuntien päätettäväksi.

Talousarvion sitovat määräykset

Kaupunginhallituksella on oikeus tehdä sellaisia siirtoja käyttötalous- ja investointiosan välillä, jotka liittyvät mm. vuosi- ja peruskorjausmäärärahojen välisen jakosuhteen, koneiden ja kaluston, ICT -järjestelmien kirjanpitolain edellyttämään oikeellisuuteen.

Silloin kun toimintaan saadaan merkittävää ulkopuolista rahoitusta, joka ei sisälly talousarvion tuloihin, voidaan kaupunginhallituksen päätöksellä korottaa menoja ulkopuolisia tuloja vastaavalla määrällä. Menettely edellyttää talousarvion tulojen vastaavaa korottamista.

Toimialajohtajalla on oikeus tehdä toimialansa sitovien määrärahojen välillä vähäisiä siirtoja, joilla varmistetaan Espoo-tarinan tulostavoitteiden toteutuminen ja jotka eivät aiheuta lisämäärärahan tarvetta. Toimialajohtaja voi vastaavin edellytyksin tehdä toimialansa sisällä toiminnan uudelleen järjestämisestä aiheutuvia määrärahojen siirtoja.

Kaikki talousarvioon esitettävät muutokset valmistellaan yhteistyössä konsernihallinnon rahoitus ja talous -yksikön kanssa.

Valtuuston hyväksymä talousarvio ja taloussuunnitelma sitoo toimialaa ja tuloyksiköitä. Valtuustoon nähden sitovia ovat Espoo-tarinan tavoitteisiin

perustuvat vuoden 2021 tulostavoitteet sekä talousarviokirjaan sisältyvät määrärahat, tuloarviot ja nettositovien yksiköiden toimintakatteen.

Sivistystoimen käyttötalouden sitovuustaso on lautakuntataso paitsi nettositovan kulttuurin yksikön osalta, joissa on toimintakate sitova. Lautakuntien on huolehdittava, että kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti.

Avustettavien yhteisöjen omarahoitusosuuden ja myönnettävän avustuksen suhteeseen on kiinnitettävä huomiota. Avustusta ei myönnetä, jos yhteisön taloudellinen tila on niin heikko, ettei toiminnan jatkamiselle tai avustuskohteen toteuttamiselle ole edellytyksiä.

Suuret avustukset on maksettava useassa erässä tilikauden aikana. Investointiosan pääsitovuustaso on kaksinumeroinen omaisuuslaji. Poikkeuksena ovat 949 Liikuntapaikkojen perusparantaminen ja 95 Koneet ja kalusto, josta sitovat määrärahat ovat lautakuntatasolla.

Talousarvion seuranta

Tulostavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden sekä toiminnan seurannan tavoitteena on antaa päättäjille sekä toiminnan johtamisesta eri tasoilla vastaaville riittävä ja ajantasainen tieto asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta, määrärahojen riittävydestä ja tulojen toteutumisesta. Seurannan tulee antaa riittävät pohjatiedot korjaavien toimenpiteiden tekemiseen.

Talousarvion toteuttamista seuraavat viranhaltijat, toimialat, lautakunnat, johtokunnat, kaupunginhallitus sekä valtuusto. Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi kuntalain edellyttämien toiminnallisten ja taloudellisten tulostavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuutta.

Kuntalaki edellyttää, että poikkeamat talousarvion sitovissa määrärahoissa, tuloarvioissa ja toiminnallisissa ja taloudellisissa tavoitteissa viedään valtuuston käsiteltäviksi tilikauden aikana. Jos talousarvion määrärahat ja tavoitteet ovat yhteen sopimattomat, asianomaisen toimielimen ja toimialan on valmisteltava määrärahan tai tavoitteen muutosehdotus. Tiedossa olevat muutokset tulee valmistella siten, että valtuusto ehtii käsitellä ne etukäteen ja ennen tilikauden päättymistä.

Lautakunnille tuodaan oman tehtäväalueensa raportit huhti-, heinä- ja lokakuun lopun tilanteesta sekä ennakkotilinpäätös vuoden vaihteen tilanteesta seuraavan vuoden helmikuussa.

Näiden raporttien lisäksi lautakuntien tulee säännöllisesti käsitellä määrärahojen ja tuloarvioiden, tulostavoitteiden ja niihin olennaisesti vaikuttavien toimintojen kehittymistä ja toteutumista. Raportit tuodaan lautakuntien käsittelyyn omana asiana.

Espoo-strategian toteutumisen seuranta

Espoo-tarinassa on määritelty kaupungin visio, toiminta-ajatus, päämäärät ja valtuustokauden tavoitteet. Espoo-tarinan perusteella valtuusto hyväksyy taloussuunnitelman yhteydessä kuntalain tarkoittamat toiminnalliset ja taloudelliset talousarviovuotta koskevat tulostavoitteet.

